

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, srijeda 4. kolovoza 1915.

Broj 30.

Naša ofenziva u Ruskoj Poljskoj napreduje. — Uzaludna talijanska jurišanja. — Duma za rat. Car Vilim u austro-ugarskom glavnom stanu.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 3. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište:

Između Visle i Buga traju su i juče borbe nesmanjenom žestinom sav dan te su opet vodile do uspjeha. Na čitavoj fronti tjeran, kod Lenčen i sjeverozapadno Holma na novo probijen, povukao se jučer rano opet neprijatelj prama sjeveru gotovo iz svih linija, što je jučer brani. Nasleće proganjao. Lenčen je zauzeo. Pod utjecajem pobjede, sto smo izvozili 1. augusta ustegnuli su Rusi, ugnježdeni zapadno od Ivangoroda, sve linije u tvrdjavi ohran. Sjeverozapadno od Ivangoroda prekorak su Nijemci srušili pred Visom načaćeg se sumskog predjela uz uspiješni okrsaje. U istočnoj Galiciji nemu promišljeno.

Talijansko bojište.

U Primorju je vladao jučer od Krna do goričke predmorske utvrde gotovo potpun mir. Jako talijanske silne ponovno su navelle na rub visoravni Polazza. Pet je puta jurišao neprijatelj na našu pjesadiju, što je junacki odlovljavao istočno od toga mesta i na „Monte dei sei busi“. Svaki je put subizijama navala po zilavim brianci. Talijani su pretrpjeli velike gubitke. „Nova pojeganja“ sto su se kupila za ponovnu navalu, raspisrena su sa iznenadnom paljbom naše topništva. Za vrijeme ovih borba stajali drugi osjeci visoravni u jakoj topničkoj vatreni neprijatelja. Na koruskoj je granici polukosa neprijatelj zaštitio od guste magle, juris na Gellcelicu istočno od Plockena. Njegov se poduzeće saslužilo. U ostalom nema na ovoj fronti ništa novoga. U području Monte Cristica sukobila se jedna naših časnika patrulja sa neprijateljskim odijeljenjem od 60 ljudi. U kratkom je okrsaju izgubio neprijatelj 20 momaka.

Zamjenik poglavac generalnog stožera, pl. Hoffer, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 3. augusta (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Argonama, sjeverozapadno Le Four de Paris, zauzeo smo nekoliko neprijateljskih jarka i zarobili 60 momaka. U Vogezaima izgubili smo na Schirattmannu maleni komadić jarka. Na Lingekopu nije bio da nas opet zapoštet jedan potpuno razrušen jark. Privezani franeuski

balun, kojega je vjetar otrognuo, pa je sjeverozapadno Etene u naše ruke.

Istočno bojište.

Kod borbne proti Mitače zarobili smo 500 momaka. Istično Ponjeveić neprijatelj je odlovljavao i povukao se u istočnom pravcu. Nasleće prešle su cestu Vobolniki-Suhoc. Jurišni broj zarobljenika iznosio 1250. U pravcu Lomže pribodili su uspiješno boreći se na prostoru i u zabilježi 3000 Rusa. U ostalom bili su na fronti Nareva i pred Varsavom mali okršaji, koji su ispalili za naš ugodno. Nasi zračni brodovi poduzeći su uspiješne nalaže na sjeverničku prugu istočno Varsave.

Jugoistočno bojište.

Generaloberst Woyrsch posrije je njevotin njemačkim čelama mosna poziciju na istočnoj obali Visle. Zarobljeno je 750 Rusa. Njemu podređene austro-ugarske čete generala Kóvácsa postigle su pred zapadnom frontom od Ivangoroda uspiješni prološki i zarobljeni 2300 Rusa, i zaplijenili 32 topova, među ovima 21 teški i 32 morsara. Pred vojskom generala Mackensena drzao se jučer neprijatelj još na arti Novo-Aleksandrija—Lenčna—Zalin. Poslije podne njegove smo crte prodrići istočno Lenčne i sjeverno Holma, radi česa je na velikom dijelu fronte još navećer započeo ispravljati svoje pozicije. Jos se opire same na pojedinim mjestima. Istično Lenčne zarobili smo jučer 2000, između Holma i Buga dne 1. i 2. augusta preko 1300 Rusa, i zaplijenili smo više puščanih strojeva.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 3. augusta. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na kavkaskoj je silno bacilo naše desno krilo neprijatelja nakon bojeva od 30. jula iz prije pripravljenih utvrda i pozicija u okolici Tavtska, blizu granice. Kod toga smo zarobili 1000 Rusa i zaplijenili slijest putnika, municije i oprema.

Na dardanskoj se fronti nije desilo ništa bitnoga.

Iz Dume.

Dnevni red dume. — Rodzianko opet izabran predsjednikom dume. — Rat do skrajnosti.

Petrograd, 3. augusta. (D. u.) Duma je prihvatala dnevni red, koji kaže, da su slavni i besprimerni čini hrabre vojske utvrđuju čitavo pričuvstvo u jednodušoj odluci, da vodi rat do konačnog uspjeha i da ne sklopi mir prije potpune pobjede. Duma izraža uvjerenje, da će se postojano

S prva usteživanja se je Riego, uza sve ga je silno zavlačila Julijina ljepota. Biješe miran, sutljiv, čovjek sanjar pred groficom, al u jedan mali kan da je razlog počali odolio njegovu srcu, i on se prenu u svoju živalnost, ljubeznost i dejetjivost. Juliji se činio, da se u njegovu srcu radja silna strast, kojoj se zahvaljuje ofeti radi, te mu satariše svu tvrdju volju.

I juči nevati čudno, neizvjesno čuštvio. Još neljubljeno grofa, il je bar mislio tako, vidjelo joj se samo, da joj grof biva tim mili, eim je više tajio pred njom svoje čuštvio, da — pokazivala mu je sama, da ga sažaljuje, pa je kanaia strast njegovu svratila na pravo prijateljstvo.

Hijela mu je nekini mæčinom zastihnu — majkom biti, a to je svakako veoma opasno po mladu ženu, koja još nije poznala ljubav.

Pa kad je tek stala preordjivati — tare se muza sa mladnjanim strancem. Zlo onda po tvrdi njezino volju!

Muz joj bijaš starac, istrošen, iskipio čovjek a Riego ugled muške ljepote, muz joj pilitka umu, pun hira, nevjesi krasili i umjednosti, a Riego sve što unije mišići,

i bez okljevanja odstranili sve postojeće nedostatke te da će se strogo kazniti krive. Dosadanji je predsjednik dume Rodzianko opet izabran predsjednikom.

Govor ratnog ministra Polivanova.

Beč, 3. avgusta. (D. u.) Podzvaničan dugin i životinjsko omiljanjem od sviju stranaka zaprezen je tajni ministar Polivanov svoj govor i pozivom, da je Rusija dignula vojsku na dižeće, koje je pred jednim stoljećem oslobodilo od ruku Napoleona. Svojom okrenutom i upornom pripravom tijekom 40 godina postigla je Njemačka uistinu rezultate, koje ju u vojnici kom pogledu postavljaju nad druge zemlje, osobito ako iskoristi svoja tehnička sredstva i kod toga potpuno zaboraviti tradicije, koje je dosada zakon vojnike časti civiliziranih naroda izradio. U ovom momentu, rekao je ratni ministar, sakupio je neprijatelj proti nama neizmjerno velike ratne sile, koje korak po korak opkoljuju područje vojnike okružja Varsave, koje su strategičke mjeđasne crte bile uvjek slaba točka naše zapadne granice. U ovim pramama, miemo možda prepustiti neprijatelju jedan dio ove okolice, te će mo se povuci u pozicije, gdje će se naša vojska moći pripraviti na novu ofenzivu. To je svršetak, koji je okrunio postupak godine 1812. Miemo možda danas neprijatelju prepustiti Varsavu, kako smo u ono vrijeme Mosku ispraznili, da si osiguramo konaku pobjedu. Ovo čuvstvo vlasta ciljem Rusije isto tako kao i lji-hav do naše vojske i postvrganje prama ijoj, kojog moramo zahvaliti trijumfom put na Lavrovu, i u pobjedu u Galiciji i kod Frasnje, gdje smo zaplijenili neuvjene trofeje. (Dugojatno odobravanje.) Ratni je ministar dalje zagrijano govorio o saveznim vojskama, ko je spomenuto junakom obrane Delžinjanca i sjajnoj bitki na Marli, gdje su britanski jedini na drugu borbu se smaknuli i francuske čete i prisilile Njemece na izmaku. Navr se spomena vrijedne borbe kod Yperna i Arrasa, gdje je glavno zapovjedništvo ažuriralo pokazalo sposobnosti, koje nije moguće nasiđovati. On je opisao japsanski, srpski i crnogorske pobjede, te je natuknivo mudro napredovanje talijančke vojske, koja mora nadvladati nevjesi i poteskoće. (Trajajuće odobravanje).

Ministar je izjavio, da ruska vojska ispunjava svoju dužnost, ali da bude pojedinosna, mora činiti, da iz naši stoji učinku zemlja kaže neispravi kabao, koji ju hranii. Ministar je spomenuo vojnike prije, te, što će ih podstrijegti Dumu, pred svu poziv godine 1915., i razne kategorije pričuva. On je konstatirao, da hvala zaj-dničkom trudu intendance i ministarstva poljopristašstva opskrbljivanje vojske bilo je uvjek dobro izvedeno. U jednom dosadašnjem ratu nije veliki problem opskrbljivanje bio tako dobro riješen (Odobravanje). Zbijha je dokazalo, da gospodarski položaj Rusije nije uslijed rata niti najmanje uzdrman, jer uslijed dobre

izlazi svaki dan osim nejake poslike podne u Puli u načelnoj likari Jos. Krmphotić, Trg Custoza 1, gdje se nalazi tiskara, uprednica i uprava lista. Za uprednictvo odgovara izdavač Josip Hain. Telefona broj 58. Broj poštanske štendicne 36.615. Predplata iznaka 2 K 40 h mjesечно, o K tramvajsko, pojedini broj stane 6 helera. Oglaša računa se po 20 h jednostupni pettredak (3 mm).

zete u zemlji vlada opet obilnost u svim živežnim sredstvima, te zemlja može još kroz godine postići ratovanje.

Ministar je onda prošao na to bogata i neiscrpiva tehnička pomoćna sredstva Nijemaca, te je tražio, da je potrebito u koliko je to moguće raslijedovati Francusku i Englesku, koju su u pripravljanju muničije imale velike uspjehe. Ministar je zaključio riječima: Vi vidite, kakav je neprijatelj, proti kojemu ratujemo; on mora biti svaki način i u svaku cijenu pobjijed, inače će Europa pasti pod njemački jaram. U ovom čemo obziru, da nijedan pogled izgubimo, upotrebiti svršnost zemlje za razvitak njezine obrane.

Car Vilim predaje u austro-ugarskom glavnom stalu svečano marsalški stup nadvojvodi Friedrichu.

B eč, 3. avgusta. (D. u.) Javljaju iz ratnog novinarskog stana:

Car je Vilim posjetio danas nadvojvodu Friedrichu, da mu predal osobno marsalški stup. Pučanski je primio prejastog savezničkog odusjevljenja ovacijama. Dubokim postavljanjem pozdravljen od nadvojvode Friedricha, koji je nosio poljsku odoru pruskog generalnog maršala, predao je car okružen od generalstva kratkim ali srdačnim i drijljivim nagovorom nadvojvodi. Nadvojvoda zahvali se ganut. Kod slijedećeg je ručka izrekao nadvojvodu, govor u kojem je označio njemu posvećeni marsalški stup simbolom one jedinstvenosti, kojoj treba da zahvalimo naše dosadanje velike uspjehe i koja nam je jamstvo za kočnju pobjedu i časni mir. Nadvojvoda je spomenuo srdačnu riječju ponosu njemačku vojsku i nazdravio užinom ratničkom grožnjom. „Ljuta“, što su prisutni privlačili veličinom. Uđivljeno diranjem zahvalio je caru se sjelio topnička riječima latrenog slavljenja svog prijatelja i saveznika care Franje Josipa te nazdravio austro-ugarskoj vojsci i njezinom ratnom gospodaru trokratnim „Hoč!“. Nakon njezinačnog oprostaja od nadvojvode Friedricha vratio se car, koji je proboravio kod nadvojvode golovo tri sali, kući.

Talijanski gubici.

Zürich, 3. avgusta. U jednom članku „Neue Züricher Zeitung“ velji jedan očeviđac: Bologna sliči velikoj bolnici. Sve javne zgrade su preuređene za izbjeglice ranjenika, te se pripravljaju u istu svrhu velike barake.

Broj ruskih zarobljenika.

Graz, 3. avgusta. „Tagespost“ javlja, da broj ruskih zarobljenika od 1. maja iznosi okruglo 743.000 ljudi.

Careva zahvala generalu pješadije pl. Bozoviciu, zapovjedniku svake vojske.

Naredbeni list za c. i kr. armadu br. 113. od dne 1. augusta 1915. objavlja slijede-

će rjeđe položi, da je od dana do dana smučnjeni, i da se ponovo ugiba svakou sastanku sa groficom.

„Zar da svojim utezjanjem izgubim čovjeka, koji mi dusi godi, koga počituje!“ reče i grofica. „Svjet zenski mu se klanja, a ja mu se činim bladna, ja, koja mu želim biti prijateljicom. Pa zasto mu i tajim svoju naklonost, zasto puštam, da mu zaklanjam udovaranje drugih žena moju prijazan? Oh, on me poznaje, on mi misli, da u mene sreća nema, kô što studi i ostali svijet o meni, o da, on me očistivi! Pa da ga shvatim neke kakovje nevrjedljive, od koje ga može braniti samoo prava prijateljica? Zar bi to bilo grješ, da mu kažem, koliko mi je mijo? Bi li me plemeniti čovjek korig smio s toga, ili odbij moju iskrenost ne grijše kakoželje?“

Tako je umovilo Juliju, ni ne misleći, da je zalažala na opasnu strampoticu. Njio se sve to činilo samo njezinom brigom za Španjolcu, a uistinu bijase to ljubomornost, nikla iz tajne ljubavi. Žena nje neg žena, kad se u srcu zametne čuštvstvo. K tomu bijase Julija Talijankom, (Dalje slijedi).

dece vlasnoručno pismo Njegova Veličanstva cara Franje Josipa I.

Dragi generalne pjesadie pl. Boroević!

Pod Vašim mnogo puta iskazanim vodstvom bojevala se je 5. armada njemački, te priborila najlepše uspjehe. Spominjuće se u najtopljoj zahvalnosti Vaši zasluga izrazujem Vam pohvalno priznanje.

B e č, 29. jula 1915.

Franjo Josip I. v. r.

Položaj na ratisti.

Pula, 4. augusta.

Bojevi oko Ivangoroda približavaju se oduci. Grad je okružen tvrdjama, koje padaju u doba, kad se još nije poznavalo dalekošenskih topova. Radi toga nalaze se još tvrđe ne daleko od grada i mostova preko Visle. U početku rata izgradjene su nekoje privremene utvrde oko prvotnih utvrda, koje su udaljenije od grada i mostova. Ovaj su obrub utvrdi probile prekupnici naših četa te se povukli u unutrašnju tvrdjavu. S jugoistoka prodriće se čete preko Aleksandrije prama Ivangorodu a njemačke, sto su prešle sjeverno grada Vislju, ugrozavaju prometne svezke. Vojnički izvještaj "Tagespost" misli, da Rusima ne preostaje drugo, nego da napuste tvrdjavu, koja ne može odolijevati našem teškom loptištu da tako spasi barem posudu i zalihe muničije i živeza, tim više što imaju Rusi za prijevoz samo jednu i to jednostranu željeznicu na raspolaganje.

Iznedružen Buga i Visle nisu mogli Rusi zaprijetiti našeg prodiranja te nastavljaju uzmak prama srednjem Vljepru, istočno od Vieprza proguraju ili Nijemci u sjerni Voldava. Naša ofenziva na istočnom bregu Buga opasna je za pozicije Rusa uz tu rijeku. Posto i Hindenburgova ofenziva između Osovica, Lomže i Ostrolenke napreduje to je vjerovatno, da će Rusi nastupiti skoro uzmak na čitavoj liniji te skupiti vojsku oko glavnog uporišta druge obrambene linije, Bresta Litovskoga.

Prigodom otvorenja Dume.

Duma se sastala. Čuli smo po novim sklim brzovjajima želje Dume: „Da budemo gospodari nad neprijateljem valja da raspavimo sve naše narodne sile!“ — tako ministarski predsjednik u svom govoru prigodom otvorenja.

„Budite pozdravljeni i Vi sa Jadrana, Imena Trst i Trento, bijahu već dugo vremeno bojni klič talijanskih preporoditelja...“ To je Sazonov pozdrav Italiji, pak Štajriji i Crnoj Gori.

Donoseći herinske novinu u šestu godišnju ministrsku, dodaju, da ne valja posvećivati osobite pažnje značenju i polagati veliku vrijednost tim ostalim izjavama palima Dumi.

Prema ruskim novinama imala bi Duma glavninu zadaču, da kao prava zastupnicu naroda, sirokih masa zakonito opunovlasti caru o svim daljnjin potvrditama, koji su nužni — „organizaciju pobjede“.

Alliza zastora izgledi već Dumu u cijela stvar drukčije! Ovih se posljednjih dana sastao u Moskvi s a v e z r u s k i h G r a d o v a, kojim su prisutstvovali njihovi zastupnici, načelnici i t. d. — njegovo zborovanje podišće, kako jedan herinski suradnik saznao, na dogadjajem iz god. 1905. Tom prigodom piše „Rječ“:

„Hoćemo li pobijediti, valja da prije svega predložimo masu za sebe, njezino rasploštenje, njezinu suradnju! Svi znamo za vrlinom zapoved vojskovođe Ruskiha na strajkajuće radnike tvornice za potrebu ratnog materijala. Postupak ovih ljudi valja sveći bez sumnje na pravac narturne politike!...“ Zborovanje naših gradova pokazuje najbolje rasploštenje ruske javnosti, primjećuju „Birževje Vjedmosti“. „Nipošto se pale ne smije učeti!“ — primjećuju herinske „Vossische Zeitung“ — „ono sišno odusevljenje u ruskoj Dumi prigodom njena otvorenja, kao znak mišljenja ruske javnosti!“

Ministar je Goremić u odujelju govorio po prvi put napadno hvalio vjernost, postnost i hrabrost Poljska. Ovome za uzdarje daje im ar. „stobrod na socijalnom, gospodarskom i nacionalnom polju“.

Te patriotske riječi, dodaju dalje herinske „Vossische Zeitung“, „svim ministra i svim zastupnicima, ne znaće ništa drugo — nego prigibanje sije ispred volje naroda. Ovi ministri ne podnijeli nipošto slobode narodima, niti im ovim govorom novotarijama idu u susret!“

Ratoborno rasploštenje u Dumi moglo bi po svu velikih njemačkih novina da dođe u sukob sa voljom naroda, koji je već prešit rata i krovoproljeća.

Svakak je Duma obecala narodu premnog, hocu li to dovesti ruski narod do pobede, kako to u oduševljenju žele zastupnici Dume ili će to dovesti Rusiju na doba novog „Mukdena“ — padom Varšave — to ćemo vidjeti i čuti!

Medijum upozoravaju na jednu novu doduse dejanju pojavi u ruskoj Dumi, na možda jedino u narodu zavojenog ministra: Polivanova — za razliku od drugih!

Srpska i Bugarska.

Bukarešti, 2. augusta.

Jedan je poslanik u Sofiji rekao o spoznaju Srbije i Bugarske ovo: „Čudim se, da ima još ozbiljnih političara, koji vjeruju, da bi između Bugarske i Srbije mogao doći do sporazuma. Macedonia je etnografski Bugarska, te je posve razumljivo, da sreć svakog Bugara teži za njom. Bugari zahtijevaju područje, koje počinju na obali Vardara, te obuhvaća Monastir, Iskib, Vodenu, Ohridu, Perlepe i Kostur. Bez osvojenja ovog područja ne mogu smatrati Bugari ovog pitanje rješenim, niti će biti njihovim narodnim aspiracijama udovoljeno. Posjed Monastira donio bi Bugarskoj koristi, a Srbiji bi zatvorio put na Sredozemno more, te bi tako Sebija opet bila odsećena od mora. Jadransko more samo ne znači mnogo za Srbiju. Ovo more mogu jače drzavki čas zatvoriti. Prama tome je jasno da onaj, koji ima dolinu Vardara sa zelješćikom prugom Solun-Iskibima, ima i svaki upliv na Albaniju i Solun. Da se dodje do sporazuma morala bi ili Srbija odreći se Solunu ili bi se Bugarska morala odreći narodnih aspiracija. Oboje nije moguće.“

Što će konačno moralog dogoditi? U velikom kaosu morala bi se Bugarska odreći za sva vremena svojih narodnih ideja, i zadovoljiti se samo područjem Vardara, sto je nemoguće, ili se mora prijaviti na drugi kravati rat. Dobri prijatelji ne će ove dvije države nikada biti Macedoniji.

Slom talijanske ofenzive na Soči.

Napokon je pala odluka u ljutoj, ništa manje streskoj bici od pre: u b i e i k o d S o ē e.

Nakon desednevnih neprestanih borbi neprijatelj je morao prestati navalama u prilog naših hrabrih branitelja.

Te su navale stajale neprijatelja do 60.000 sto ranjenih, sto mrtvih. U obim bitkama ranjenoj iznose gubitci neprijatelja sto ranjenih, sto mrtvih oko 180.000 ljudi. Toliko, da su sve brže uice Lombardi, pa srednjoj Italiji veće puno ravnjenika!

Ova je bitka bila, po pripovijedanju i svu vojničkih strukturama, mnogo važnija, krvavija i bješnija od prve.

Neprijatelj je dakle u ovim djelima bitkama izgubio četvrtinu svoje snage i to je i vješto. Ali nema sumnje da Talijani ne posjeduju još uvijek veliku premcu uza sve svoje gubitke. Ta se njihova premost najbolje opazala u sadarju bici, u kojoj je bilo časova, kad je neprijatelj na više mjestu uzduž cijele fronte na Soči zauzeo naše pozicije, pogotovo te se desio na visoravni od Doberdoba, kamo je neprijatelj dospijeo, ali je svržut putu bio prije ili kasnije u al i r a g o d b i j e n .

Sadanja ofenziva niti se ne može tako nazvati, budući je ona bila tek prividna i ovisila vecinom o obrani naše vojske. Kad jurka, a ove je neprijatelj poduzimao većinu po podne ili po one podne, kad je sunce pripicalo, uzeo si je neprijatelj u pogodnost, da se ravne po suncu: naše su čete, zabilještene od jakih sunčanih zraka, slabo zamjeđivalje neprijatelja u ovakvim zgodama, te su se morale učeti naravnije obrani: u al i a n u kamenja i maleni pješčanih lava.

Glavna je točka, na koju je neprijatelj napadavajući doberdobo i visoravan, a njegov središte Sv. Mihail, stoji na ušnu riječicu Vipave u Soču. Malo podalje nalazi se Gorica. Podgora i Sv. Mihail su dvije gorske visine, koje dominiraju gradom Goricom, od koje su strančane utvrde.

Od djele su bili svakom razumljivo: Zašto neprijatelj hoće Podgoru i Sv. Mihail odnosno Doberd ob?

Profesor Ivecović kod generala Boroevića.

Hrvatski akademski slikar profesor Ivecović pripoveda u hrvatskim listima utiske, što ih je dobio, kada je posjetio u glavnom stanu soške armade generala Boroevića, kojega je portretirao. Vojnici imadu u Boroeviću neomedjeno pouzdanje; kada čuju njegovo ime, nastane medju njima neopisivo oduševljenje. Akoprom imade Boroević već skoro 60 godina u svojim plećima, uzdržao je neku mladenacku svježost i okretnost. Kada je profesor Ivecović slikao Boroevića, general je sjedio kod svog stola i marljivo nesto bilježio i studirao. Kada je prof. Ivecović na rastanku izrekao nadu, da će se naskoro vidjeti na talijanskoj mediji, rekao je general Boroević: „Iđem, Što Bog dare! Pozdravite mi srdačne drage Zagrepčane i Zagrepčanke!“ Prof. Ivecović izvršio je tom prilikom još više drugih slika, te se onda podao na nosu fronta, oktuda je donio interesante skice. U Ljubljani bio je profesor Ivecović 24. junija, a Gorica je došao 30. junija, kada je divljala bitka kod Podgora, te je automobilom posjetio Doberdor, Tržič i Nazarežnu. Plov ovog putovanja biće krasne ratne slike, koje će biti na čast hrvatskom i slovenskom junaštvu.

Kranjska čestita Boroeviću.

U smislu zaključka kraljevskog zemaljskog odbora podao se je zemaljski glavni vojvodinu Kranjsku, Dr. Sustersić, zapovjedniku na Soči horeće se pobjedno narodne armade, generalu infantarije Svetozaru pl. Boroeviću u glavni stan, te mu u smislu predožio izraz zahvalnosti i udjeljivanja vojvodine Kranjske.

Razne vijesti.

Talijanski ratni zajam. Kako se javlja, za talijanski ratni zajam supskrbiti 1117 i po milijuna lira, a od toga su banke subskribilare samo 200 milijuna. Subskripcija u kolonijama nije još poznata. Cijeni se, da je neuspjeh samo za to, jer je kamatnik od 4 i po posto prenizak za tako siromašnu zemlju, kao sto je Italija.

Treći ratni zajam Njemačke.

Državni tajnik objavio je, da se kani plasirati

te ratni zajam. Tip, tečaj, kamatnik i visina još se ne zna. Jedino se zna, da prve riječi ne će uslijediti.

Provođnjica i promet brašna.

Do 15. kolovoza može se prodavati brašno da sada proizvedeno, a poslije toga smije proizvodnja bili prama novoj naredbi. Treba dakle, da svi trgovci do 15. o. m. prođudu stare zalihe brašna, da ne dodaju u sukob sa novom naredbom. Gdje se to ne bi došlo, prema naredbi će ministarstvo taj rok produljiti, ali zato mora pravovremeno misliti stavili. Pšenica, u kojoj su najviše 2 po sto kuglja i koja po hektolitru imade 75 kilograma, mora se samiđi do 78 po sto (s odbitkom odnosa i s isključenjem proizvodnje krmnog brašna) svoje sadržine, i to tako, da se proizvode tri vrste brašna: 1. fino brašno u učinak, fenomen i zakon. Bez grožđa možemo dosta proizvodjati vino i l. t. j. piće sa svim elementima vina osim jednoga. Koje? Osim onoga, sto ga kemijski ne može dati: — sunca. I ljubav je upravo sunce duše.

Chamfort: Ljubav je izmjena dviju fantastica i dviju epidemija.

Alembert: Ljubav je kombinacija dviju sokova i dviju volje.

Dr. Koch: Ljubav je izmjena mikroba i elektrona.

Ruzija: Chamfort, d'Alemberta i Kocha,

a to zato, jer je ljubav iluzija. A zasto?

„Ne pitaj me“ (Lohengrin).

Ljubljano, ako je samo još moguće. Ako nije, bomo barem figurirajmo i razumijemo ljubav. Ne činimo, zaboga, kašto ona nesmotrena Psiche ili kašto ona draga Elza od Bramantia. I ne zaboravljajmo da je cijelo stoljeće užitak, koji trazi ekzistenciju Tristana i Izolde, Paula i Franceske, Romea i Juliette: Pečal i profanaciju ljubavi.

Pjevajmo u ritmu mujezina: Ah je

Alah — Ljubav je Ljubav.

Ljubav je mrtva. Živila Ljubav!

Dobrovoljni prinosi.

Nas je uprava primila te će proslijediti svrši slijedeće prinose:
Prinosi za hrvatske škole u Puli:
Abelina Schwanda, Zagreb . . . K 10—
Ukupno . . . K 10—
Prije iskazano . . . 1290-40
Sveukupno . . . K 1300-40

Ljubav.

(Spoj misli u spomen istarskoj Hrvatici gdje R.)

Ljubav! — Opštji i ostaje. Od Konfucija do Schopenhauera, od Zaratustra od Stendhalu, od Ovidija do Micheleta, od Epikura do Tolstoja, od Lucijana do Balzaca, od Petronija do Bourgeta, od Saffe do Sande i Talijanke Guglielminiettijeve. Ko ne ljubi, a smije da ljubi, niti je čovjek niti je životinja. Ljubav postoji četiri stisne vježke prema drzatom Darvinu. Teološke je naravi a ne filozofske. Plod njezin može biti samo umjetnost, nipošto znanost. Bila romantička ili klasična, platonika ili pozitivista, tradicionalna ili futuristička — ona je idea, par excellence praktična. Idea užitka, ideja posjeda.

Vježkovi lete generacije se promjenjuju, mode se raspaljuju, sistemi se obavljaju, vlasti se ruše, države propagaju, ideali umiru, a ljubav je vječna. Ljubi se i preve ženidbe Adama i Eve. Ljubi se pre prekroga groba.

Istodobno je nemoguće biti glumcem i kritikom. Kad bi se moglo prosudjivati, ni bi se ljubilo.

Zagrđiti ženu ne znaju zagrliti ljubav. Pjesnici pjevaju o ljubavi u apstrukcijom. Kako bi nam je mogli prikazati u konkretnom? Ako je ženidba grob ljubavi, knjiga koju joj je epitalij.

L' amour c'est une très grande affaire. (Balzac), Affairs, stone može da ispunjava i obuhvati čitav jedan život.

Za žene je uistina ljubav tres-grande affaire. Steffragete su iskušene.

Svaka je žena jedna zemlja, svaka je ljubav jedno putovanje. Putuje se uvijek, Baedekerom, s kakvom korišću, s kojom ali s kojim manjerom?

Glupaci su analfabati u ljubavi.

Ljubjav je bolest cerebralna i srčana. Svakaj je slučaj — kazu — njeđno urožak u učinak, fenomen i zakon. Bez grožđa možemo dosta proizvodjati vino i l. t. j. piće sa svim elementima vina osim jednoga. Koje? Osim onoga, sto ga kemijski ne može dati: — sunca. I ljubav je upravo sunce duše.

Chamfort: Ljubav je izmjena dviju fantastica.

Alembert: Ljubav je kombinacija dviju sokova i dviju volje.

Dr. Koch: Ljubav je izmjena mikroba i elektrona.

Ruzija: Chamfort, d'Alemberta i Kocha,

a to zato, jer je ljubav iluzija. A zasto?

„Ne pitaj me“ (Lohengrin).

Ljubljano, barem figurirajmo i razumijemo ljubav. Ne činimo, zaboga, kašto ona nesmotrena Psiche ili kašto ona draga Elza od Bramantia. I ne zaboravljajmo da je cijelo stoljeće užitak, koji trazi ekzistenciju Tristana i Izolde, Paula i Franceske, Romea i Juliette: Pečal i profanaciju ljubavi.

Pjevajmo u ritmu mujezina: Ah je

Alah — Ljubav je Ljubav.

Ljubav je mrtva. Živila Ljubav!

Mali oglašnik.

Iznosljuje se odmah soba i kuhinja u Castropu u Španjolskoj. Upitati se kod blagajne kavane „Narodni Dom“.

Tko podmiri preplatu biva objavljen u listu, a tko nije objavljen te prima list poštom, neka se sjeti naše uprave i pošalje preplatu.

Upozorujemo čitatelje, da mogu kupiti naš list već opodne. Koli u trafikama toli druguda pojedini broj stoji samo 6 para.

Prozore i vrata drži tako zatvoreno, da ne može noću iz njih prodrjeti nikakav tračak svjetla.